

gen høi Grad vil medføre større Priser for Fiske oppe ved Slagen. De principielle Grunde, der tale imod Forslaget, skal jeg ikke komme ind paa, da de ere saa godt fremsatte af den ærede Ordfører for Mindretallet; men jeg skal kun tilføje mig et Par Bemærkninger i Anledning af disse Jernbanebygninger, Bemærkninger, som forekomme mig passende i Diebliffet. Det lader sig ikke nægte — hvad jeg ogsaa før har udtalt — at der gaar en vis Strømning gennem Repræsentationen for Diebliffet. Den er gaaet fra Bisnepolitik over til, hvad man maatte kan kalde Odslepolitik hos en Del af Repræsentationen her i Rigsdagen; om man end ikke bestemt har udtalt det, gjør den Betragtning sig dog gjældende nu, at der i Fremtiden skal gøres, hvad man kan, jeg tror 50 Millioner, for at bringe meget store Foretagender i Gang til Forbedring af Kommunikationsmidlerne. Dette Forslag her vil vel kun udkræve en meget ringe Del af de 50 Millioner; men det er dog allerede en Begyndelse, og det er jo en Bane, som er i høj Grad exceptionel, saa at det i ethvert Tilfælde maa kaldes en meget stor Flothed fra Statens Side. Det forekommer mig, at Landstinget her burde være konservativt, naar der kommer et saadant politisk Løse om at anvende saa store Summer, som der her er Tale om, til Kommunikationsmidlerne her i Landet. Jeg synes, at Landstinget allerede skulde gjøre det første Skridt her og ligesom Mindretallet raade til, at man standse med disse meget store Udgifter til Jernbaner. Man har ytret for mig, at det maatte være rigtigt, hvad der her foreslaas, da det jo kom fra den høitærede Minister; men jeg fortaar ikke denne Ytring. Om Ministeren ikke faar Banen bygget, enten fordi Landstinget eller fordi Folkethinget sætter sig imod den, forekommer mig at være ligegyldigt. Vi leve jo, Gud ske Lov, ikke i noget parlamentarisk Land, og det synes mig derfor ligegyldigt, hvem der stemmer derimod. I den Henseende staa vi jo frit. Det, som sker for Ministeren, er jo kun, at han ikke faar denne Slagensbane, som han sætter Pris paa. Det forekommer mig, at der er en Del Konsekventer, som ville følge af et Lovforslag som dette her. Jeg tvivler ikke om, at naar man kommer ind paa den Vej, at bygge Jernbane til Slagen og de andre Baner, som der er Tale om, komme vi ind paa større Udgifter, end vi kunne og bør komme ind paa efter min Mening. Der er blevet talt i Folkethinget om store Udgifter og vi have hørt sige, at det ikke gjorde noget, om vor store Statskasse bliver forringet. Det

forekommer mig, at et lille Land som Danmark — hvad jeg ogsaa har ytret tidligere — skal og bør have en virkelig godt fuldt Statskasse. Med disse Ord vil jeg anbefale det høie Thing at slutte sig til Mindretallet.

Jubenvrigsministeren (Singer & Lev):

Dette Lovforslag blev i sin Tid af mig fremsat med en Motivering, som ellers ikke er den almindelige, idet jeg vedkjendte mig, at man kunde gjøre paa dette Sted, hvad man ikke kunde gjøre paa andre Steder i Landet, og det fastholder jeg, idet jeg mener, at Grunden maa søges i Slagens særegne Betsiagenhed. Det er et gammelt stort Fiskerleie, som ligger isoleret fra Verden, og jeg erkjender ikke, hvad det ærede Medlem fra Kjøbenhavn (Blom) sagde, at havde det kunnet gaa i Aarhundreder, saa kunde det gaa endnu for Fremtiden. Jeg erkjender ikke Rigtigheden af denne Betragtning; thi Forholdene udvilde sig andetsteds, og Slagen bliver mere og mere isoleret. Det er i den Henseende af Betydning, at Byen Slagen holdes, og efter som Villaaene for Affættningen blive forandrede, vil Fiskerleiet Slagen blive affolket, og Befolkningen vil blive nødt til at søge andetsteds hen, hvad jeg vilde finde meget uheldigt. Jeg tror ikke, det vil ske meget hurtigt; thi det er solid Befolkning og ogsaa en meget stedtro Befolkning, som bor i Slagen; men jeg vil dog mene, om ikke Willighed taler for at holde denne Befolkning under nogenlunde rimelige Villaaer. Derfor har jeg foreslaaet et Tilskud til Slagensbanen. Jeg betragter ikke denne Sag som værende af nogen politisk Betydning. Vi kunne tage ganske saglig paa den; deri er jeg enig med det ærede Medlem (Ahlfeldt-Laurvig), som sigtede til andre Forhold; og jeg skal ikke komme ind paa den Slags Betragtninger, som ikke høre hjemme her. Jeg vil gjøre det ærede Mindretal opmærksom paa, at det forekommer mig at være en Feiltagelse, naar der staa i Mindretallets Betænkning, at Baretransporten paa Banen vil for en stor Del komme til at foregaa paa Statens Befolkning. Det ærede Mindretal maa mene, at det ligger deri, at man giver een Gang for alle et temmelig stort Tilskud til Baneanlæget; thi Banen er forøvrigt privat og drives for privat Regning, og Staten har saaledes andre Villaaer har end ved Tilskud til andre Jernbaner, netop fordi man her ikke vil have med Driften at gjøre. Hvis dette havde været Tilfældet, vilde jeg have været mere betænkelig ved at gaa til det, end jeg nu er; thi Jæren ved Jernbaner